

Raising retirement age of Government Servants from 55 to 58 years.

50 SHRI MICHAEL B. FERNANDES (Bharatinagar)—Will the Chief Minister be pleased to state.—

(a) whether the Government is contemplating to raise the age of retirement for government servants from 55 years to 58 years forthwith;

(b) if not, whether Government intend taking steps to raise the age of retirement from 55 years to 58 years immediately?

SRI D. DEVARAJ URUS (Chief Minister)

(a) No.

(b) No.

ಶ್ರೀ ಮೈಕಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೆಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ರೀತಿ ನನ್ನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಪಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಅಂತಹ ದೊರ್ಚ್ ಏರಿಯು ಪಕ್ಷ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೫೦-೫೦ ಪರಿಸರ ಪರಿಸರ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಪರಿಸರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ರಣ ಪರಿಸರ ಪರಿಸರ ಏನು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಜಾಲಿ ತರುವ ದಕ್ಷತೆ. ಮತ್ತು ಅದ್ದಿನಿಸ್ತೇಂದ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿರೂತ್ತಾರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರು ಶಿಲ್ಪ ಪರಿಸರಗಳಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಬೇಕಿದೆ. ಈಗ requirement of social and economic life and educational requirements ಜಾಲಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪ ಪರಿಸರ ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಇ ಪರಿಸರ ಕಾಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಅದಾಯ ವಾಗಿಯಾಗಿದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೊದಲು ಯಾವರಿತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅನಂತರ ಕೇಳಿ. ಈಗ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಿ ಅಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು? ಇದು ಶಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊದಲು ತಾವು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಿಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಸಂತರ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೆಸ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪ ಪರಿಸರ ವರೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಂದು ಇದೆ, ಮಾರಾಟಾಪ್ಪು ದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ತಾವು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಮಾಡಬಾರದು?

SRI D. DEVARAJ URUS.—They would never retire if there is a voluntary retirement scheme. They would like to stick on. Very rarely they would like to retire. To start with, my friend has compared politicians with officers. They are incomparable factors. Our life is only for five years—not as a Minister but as a Member of the Legislature or as a Member of the Parliament. Now it is six years but if the rule is amended, it will be five years. The Ministers may be there any time and they may not be there any time. How can the hon. Member compare the officers' services to those of a politician? So far as officers are concerned, their services are continuous. The other factor is this. I do agree that they will have gained experience. But

changes are taking place. In our days we used to take 20 years to go to the Colleges. Now a days, at the age of 16 or 17 years, they come out as graduates. By 20 years they will be triple graduates.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂ ವರ್ಷ ಇರುವುದನ್ನು ಪರಿಗಳೆಂದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ಇರುವಂತೆ ಶಿಶಿ ವರ್ಷದ ನಂತರ ಕೆಲಸದಿಂದ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಗಳು ನೆವ್ವಣ್ಣು emulate ಮಾಡ: ತಾತ್ತರೆ. ಈಗ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಪರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದಂದರೆ ಇದು ಒಂದು. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯಾಪಾಲಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲದೂ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೊಕರಣಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಶಿಶಿ ವರ್ಷಕ್ಕಾದರೂ ಹಾಲಿ ರಿಟೈರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕರಿಷ್ಮೆ ಇ-ಗ್ಲಿ ಸಾರಿರ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಿಂತುತ್ತದೆ. ರಿಟೈರ್ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಪರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಾಗುತ್ತದೆ. The biggest employer is the Government only. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ರೆಚನ್ ಮಾಡಿ ನಿರ್ವಹಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ನು ಶಿಶಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಏಂತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವೇರಿಕಾ ದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅತನು ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ರಿಟೈರ್ ಆಗಬಹುದು. ಎಡಾದರೂ ರಿಟೈರ್‌ಗಳಿಲ್ಲಂದು ಮಾಡಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. It is a matter of opinion. In America there is no limit at all. Why? Because the Government service is no more an attraction in that Country. Here, in this country, everybody wants Government service. ಆದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದಷ್ಟು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಬೆರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ. It is a security in life. In my honest opinion Sir, this age-limit that we have fixed is proper and the Government is in no mood to change it.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋಮಾಯ್ಯಾ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ರಾಜಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಪರಿಸಲು ಪರೀಕ್ಷೆಮಿತಿಯನ್ನು ಕಿಡಿಮು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಪರಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಪರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರವರದ ಪರಿಸರ ಗೌರವದಿಂದ ಮಾಡಿದೆ ಹೊಂದರೆ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಪರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇರವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಪರಿಸುವುದಕ್ಕೆ You can do more industrialisation of the State and implement more and more self employment projects

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಡಾಪ್ಪ ಮಾಡೋಣ. ಇದು ಈಗಲೇ ಶಿಶಾಸನ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿಜಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ೧೦ ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಹೇಳಿ— ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಪರಿಯುವುದಾದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮುದು ಏನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. For the present moment, as I have already stated, the Government is not going to consider enhancing the age limit of retirement.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋಮಾಯ್ಯಾ.—೧೦ ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತು ಅಯಿತು, ಆದರೆ ಇದರ ಹಿಂದಿನ ೨ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇಂದಿರಾಲ್ಲಿ ಗರೀಬಿ ಹಾರಾವೇ, ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಇವೆಲ್ಲಾ ಭೋಷಣೆಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಈ ಹಿಂದಿನ ೨ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು?

SRI D. DEVARAJ URUS—I am only stating that what has been stated by them “within 10 years we are likely to solve the unemployment problem”, this is what they have stated.

ಶ್ರೀ ಇಸ್ತಿ. ಅರ್ಥ, ಬೆನ್ಹಮಾಲ್ಯಾ, — ಉದ್ದೇಶ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲಿದವರಿಗೆ ಖಾದ್ಯೋಗ, ಕೆಲವ ಇಲ್ಲಿದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ರೂಪಿಗೆ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಿರಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಏಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ? ವರ್ತೋಽಪಿತಿ ಮಾಡಿ ಉದ್ದೇಶ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇಂದೆ ಮಾಡಿ ಹೀಳುವುದು ಸಂರಯಾಲ್ಲ, ಸಕಾರ ಇದನ್ನು ರಿಂದ್ದೇ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅದ್ದುಕ್ಕರು.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಯೆಗೂ ಒಂದು Consultative Committee ಅನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕೂವಾಗಿ ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ತೀ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯನ್ನು ಕೆಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿರುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ ಸದ್ಯ ರೂಪ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯನ್ನು ಕೆಳಿತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಚೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಗ ಇದನ್ನು ಇತ್ತುಧ್ವ ವಾಡಬೇಕು. ಇತರೆ ಕಲಸಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು.

SRI D. DEVARAJ URUS.—I A.S., I.P.S., and I.F.S., these are all Government of India services. I have no hand to change that. Secondly, even if I were to be asked, I would really advise the Government of India to change their age-limit to a lesser age. A part from that, now the disparity is not only in the retirement age limit but also in pay. What are we to do?

Scarcity of Drinking Water in Mysore City

53. SRI H. GANGADHARAN (Krishnaraja)—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it has come to the notice of the Government that there is a scarcity of drinking water in all parts of Mysore city;

(b) if so, the action proposed to be taken by the Government to alleviate the scarcity of drinking water?